

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **JUDr. Z. A.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 15. 1. 2009, č. j. 12 Cad 30/2008 – 10,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 15. 8. 2008, č. j. 1034/0002-9010/18.7.2008/BH/134. Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla žalobcovo odvolání proti rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Praha – západ ze dne 13. 6. 2008, č. j. 22009/220-9010/9.6.2008/17069/1/IZ-nám., a jmenované rozhodnutí potvrdila. Rozhodnutím prvního stupně byl k námitkám žalobce potvrzen výkaz nedoplateků ze dne 6. 2. 2008, č. 148/08, jímž byl žalobci vyměřen nedoplatek na dlužném pojistném a penále.

Současně žalobce navrhl vydání předběžného opatření, jímž by Městský soud v Praze uložil Okresní správě sociálního zabezpečení Praha – západ, aby do pravomocného rozhodnutí o žalobním návrhu odložila vymáhání částky vyměřené citovaným výkazem nedoplateků.

Usnesením napadeným kasační stížností Městský soud v Praze návrh na vydání předběžného opatření zamítl.

Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž konstatuje, že považuje za protiústavní poučení o opravném prostředku dané v napadeném usnesení, podle něhož je kasační stížnost nepřipustná. Právo na podání opravného prostředku proti rozhodnutí soudu prvního stupně je integrální součástí práva na spravedlivý proces zaručeného čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. K tomuto názoru stěžovatel odkazuje i na čl. 36 a násl. Listiny základních práv a

svobod a preambuli Ústavy ČR. Kromě toho argumentuje též srovnáním s § 202 odst. 1 o. s. ř. Stěžovatel je názoru, že rozhodnutí o předběžném opatření není podle své povahy dočasné, neboť může způsobit vážnější újmu na právech účastníka tehdy, kdy soud vyhoví žalobnímu návrhu až po provedení exekuce. Upozorňuje také, že nyní pobývá z pracovních důvodů v zahraničí a že po svém návratu kasační stížnost dále odůvodní.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud nemohl kasační stížnost stěžovatele směřující proti usnesení Městského soudu v Praze, jímž byl zamítnut návrh stěžovatele na vydání předběžného opatření, projednat, neboť jde o kasační stížnost nepřipustnou.

Důvody nepřipustnosti kasační stížnosti jsou upraveny v § 104 s. ř. s. Podle odst. 3 písm. c) tohoto ustanovení je nepřipustná kasační stížnost, směřující proti rozhodnutí, které je podle své povahy dočasné. Rozhodnutí o předběžném opatření je nepochybně rozhodnutím, které má sloužit k zatímní (tj. přechodné) úpravě poměrů účastníků (§ 38 odst. 1 s. ř. s.), a to do doby, než se změní poměry, nebo než bude pravomocně rozhodnuto o věci samé. Předběžné opatření zaniká nejpozději dnem, kdy se rozhodnutí soudu, jímž se řízení končí, stalo vykonatelným (§ 38 odst. 4 s. ř. s.).

Rozhodnutí o předběžném opatření je tedy rozhodnutím dočasným, neboť takové opatření má pouze omezené trvání. Nebylo-li zrušeno soudem, zaniká posléze *ex lege*. Dočasnou povahu má i rozhodnutí, jímž jako v případě stěžovatele byl návrh na vydání předběžného opatření zamítnut. Toto zamítavé rozhodnutí totiž nijak nepředjímá postup soudu při rozhodování o věci samé a má rovněž jen omezené trvání. Nejvyššímu správnímu soudu přitom s ohledem na nepřipustnost kasační stížnosti proti takovému rozhodnutí nepřisluší hodnotit věcnou správnost napadeného usnesení Městského soudu v Praze.

K tomu zdejší soud připomíná, že obvyklý je ve správním soudnictví přezkum rozhodnutí již pravomocných a vykonatelných. Odkladný účinek lze podané žalobě přiznat (§ 73 s. ř. s.) či předběžné opatření vydat jen výjimečně (§ 38 s. ř. s.).

Vyslovený názor, že rozhodnutí o návrhu na vydání předběžného opatření je rozhodnutím dočasným, má oporu v ustálené judikatuře (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2004, č. j. 1 Ans 2/2003 - 35, publ. pod č. 762/2006 Sb. NSS), přičemž senát rozhodující v nyní projednávané věci neshledal žádný důvod zaujmout odlišný právní názor a předložit věc rozšířenému senátu (§ 17 odst. 1 s. ř. s.). K tomuto postupu jej nepřiměla ani stěžovatelova argumentace ve prospěch přípustnosti kasační stížnosti proti rozhodnutí o návrhu na vydání předběžného opatření.

Přestože Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítá jako nepřipustnou a nemusí se tedy zabývat námitkami v ní pojatými, pokládá za korektní vypořádat se s věcnou argumentací stěžovatele ve prospěch přípustnosti jím podané kasační stížnosti.

Předně se Nejvyšší správní soud neztotožňuje s názorem stěžovatele, že ústavní pořádek (zejména čl. 36 Listiny základních práv a svobod) paušálně garantuje právo na

podání opravného prostředku proti rozhodnutí soudu prvního stupně. Ostatně lze připomenout názor Ústavního soudu, který zaujal ve věci ústavní stížnosti napadající usnesení Nejvyššího správního soudu, jímž byla odmítnuta jako nepřipustná kasační stížnost proti usnesení krajského soudu, kterým byl zamítnut návrh na přiznání odkladného účinku žaloby, což je institut blízce příbuzný institutu předběžného opatření (usnesení Ústavního soudu ze dne 9. 6. 2005, sp. zn. III. ÚS 156/2005). V tomto usnesení Ústavní soud konstatoval: „V souladu s ust. § 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s., je kasační stížnost nepřipustná proti rozhodnutí, které je podle své povahy dočasné. Rozhodnutím dočasným je nepochybně i rozhodnutí, kterým soud rozhoduje o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě, a to bez ohledu na to, zda soud podanému návrhu vyhověl či nikoli. Rozhodnutí krajského soudu, kterým byl zamítnut návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, nijak neovlivňuje průběh samotného řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu. Pokud by této žalobě bylo vyhověno a meritorní správní rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno, lze se postupem, který je upraven v zákoně č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, ve znění pozdějších předpisů, domáhat náhrady škody způsobené nezákonným rozhodnutím. Nejvyšší správní soud tedy postupoval správně, když podanou kasační stížnost směřující proti rozhodnutí krajského soudu, jímž byl zamítnut návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku žalobě, jako nepřipustnou odmítl.“

Stěžovatel dále dovozoval přípustnost své kasační stížnosti z čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Také na tomto místě má Nejvyšší správní soud za to, že žádné paušální právo na opravný prostředek proti jakémukoli rozhodnutí toto ustanovení nezaručuje. Je možné, že stěžovatel měl na mysli čl. 13 citované Úmluvy, podle něhož každý, jehož práva a svobody přiznané Úmluvou byly porušeny, musí mít účinné právní prostředky nápravy před národním orgánem, i když se porušení dopustily osoby při plnění úředních povinností. Aplikace tohoto ustanovení je ovšem podmíněna tím, že jsou porušena jiná práva garantovaná Úmluvou. Stěžovatel však nespecifikuje, o která práva má v jeho případě jít. Vzhledem k tomu, že se ve stěžovatelově případě jedná o povinnost zaplatit dlužné pojistné a penále (resp. o oddálení realizace povinnosti zaplatit dlužné pojistné a penále uložené již pravomocným a vykonatelným správním aktem), je nejpraktičtější uvažovat o porušení čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Úmluvě, jenž zaručuje ochranu majetku. Za těchto okolností ale Nejvyšší správní soud zastává názor, že stěžovateli i při odmítnutí této kasační stížnosti jako nepřipustné zůstávají k dispozici účinné právní prostředky, jejichž prostřednictvím se lze bránit správnímu aktu, v důsledku kterého má dojít ke zmenšení jeho majetku. Přitom lze připomenout shora uvedenou citaci z usnesení Ústavního soudu, jež tyto prostředky naznačuje. V prvé řadě stále probíhá řízení o žalobě proti předmětnému správnímu aktu. Dospěje-li Městský soud v Praze k závěru o nezákonnosti či vadách řízení, napadený akt zruší a stěžovatel se bude následně moci na základě zákona č. 82/1998 Sb. domáhat na státu náhrady škody způsobené správními orgány obou stupňů. Pokud městský soud žalobu zamítne, má stěžovatel možnost podat proti zamítavému rozsudku opravný prostředek – kasační stížnost. Bude-li v dalším řízení shledáno žalobou napadené rozhodnutí nezákonným či procesně vadným, opět bude stěžovateli náležet právo na náhradu škody dle zákona č. 82/1998 Sb.

V případě dovozování přípustnosti kasační stížnosti systematickým výkladem činěným na půdorysu § 202 odst. 1 o. s. ř. lze odkázat na argumentaci podanou výše, kde se

vysvětluje, proč rozhodnutí o návrhu na vydání předběžného opatření považuje Nejvyšší správní soud za rozhodnutí dočasné a která svou povahou stěžovatelem předeštěný výklad popírá.

Co se týče avizovaného doplnění kasační stížnosti a jejího dalšího odůvodnění stěžovatelem, nebylo třeba na ně vyčkávat, neboť by nemohlo ničeho změnit na nepřipustnosti podané kasační stížnosti. Naopak by takové vyčkávání bylo k stěžovatelově neprospěchu, protože po dobu, kdy je řízení o kasační stížnosti proti napadenému usnesení vedeno u Nejvyššího správního soudu, nemůže pokračovat řízení o žalobě u Městského soudu v Praze a vydání vlastního rozhodnutí ve věci by se tak zbytečně oddalovalo.

Nejvyšší správní soud z důvodů výše uvedených kasační stížnost stěžovatele směřující proti napadenému usnesení Městského soudu v Praze ze dne 15. 1. 2009, č. j. 12 Cad 30/2008 – 10, podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. srpna 2009

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu